

skiver i hvert fund kan gå op i flere hundre. Ofte finner vi andre ting. Slike fund kaller vi votivfund, de er nedlagt som offer til en oversanselig makt som en bønn om eller en takk for hjelp. Vi står ikke her overfor magiens tvang som kommer til orde i helleristningene på Vingen. Av saker ellers fra Reksnes kan nevnes en miniatyrøks av grønnstein som viser oss en tredje side av steinalderens religiøse liv, nemlig amuletten. Øksen var vel steinalderens viktigste våpen. Fremstilt i dukkeformat kunde den beskytte mot anslag fra alle de fiendtlige, onde vesener som primitive mennesker naturlig nok har så lett for å se over alt. En steinøks med skafthull og en flintskraper til å finarbeide tre og bein med, trekker oss ned til arbeidslivet igjen.

Steinalderen er en forholdsvis lang periode i menneskets historie. Det første metallet som de daværende europeere lærte å kjenne var kobber, snart også legeringen bronse, og gull. Dette var saker som datidens, bronsealderens nordboer ikke kunde skaffe sig innenlands, hvert gram måtte innføres og betales. Det ligger da i sakens natur at bronsen var sjeldent og dyr på de steder hvor naturen ikke ga ting som interesserte dem som leverte bronsen. Sydskandinavia og Nordtyskland betalte med det høit skattede smykkestoff rav og fikk en endog usedvanlig blomstrende tid, mens Nordskandinavia bare opviser få og forholdsvis fattige bygder med nogen utpreget bronsealderskultur.

Fra Davik er overhodet ikke kjent nogen oldsaker som med sikkerhet kan henføres til denne tid, som vi regner begynner en 16—1700 år før vår tidsregning. Men her kommer helleristninger oss til hjelp, denne gang fra en knaus i Færeldemyra under Krabbestigen på Husvågøy. Denne er av en ganske annen karakter enn den på Vingen. Figurene er her båter, solfigurer i form av ringer, en del runde såkalte skålgroper og muligens en øks. Man må vel vokte sig for å se dette som minner om slag. Andre ristninger viser tydelig nok den rent religiøse karakter og vi må se dem som ledd i sikkert forholdsvis høit utviklede religiøse seremonier, eller kanskje er de bent fremfremstillinger av slike for å gi seremonien varigere virk-

ning. **Båten er skipet som hver dag fører solen over himlen og er i dette språk ensbetydende med solen selv.** Det samme gjelder nok øksen, men den viser kan hende en annen side av solguden. Tidens religion var utvilsomt en fruktbarhetsreligion

Helleristning fra Krabbestigen.

med solen som det lett forståelige midtpunkt for dyrkelsen. De forteller oss svært meget, disse ristningene, og lar oss ane enda mere, men her må jeg innskrenke mig til å peke på et hovedpunkt. Antagelig er vi også her inne på magiens områder, ristningene skal altså fremtvinge fruktbarhet. Hvor? Jo, på

åkeren og i fjøs og stall. Det er altså bonden vi her støter på, jakt og fiske er ikke lenger hovednæringsveien, og religionen tar farge av livets behov. **Bondeyrket kom til Skandinavia i yngre steinalder, men det ser ut som det tok rum tid før det slo gjennem i alle fall i de ytre bygdene på Vestlandet. Men på Færelderistningens tid var det slått gjennem, den er utenkelig uten i et bondemiljø.** At båtfigurene også forteller om skipsfart, er jo selvsagt, og vi kan av andre ting se at den har vært ganske stor allerede i steinalderen. Enda et sted i Davik har helleristninger fra denne tid, nemlig Haushella, Gildalen. Her var det bare groper, som gjerne opfattes som offerskåler.

Når vi nu først har fått tak på en side av bronsealderslivet, vil jeg nevne at vi dog har én gjenstand som kan være fra denne tiden. Det er eggstykket av en øks av en gråhvitt grønnspettet steinart, funnet på Vingeneset. Vi kjenner typen ganske godt i flere variasjoner, men det er alltid brukt en spettet steinart (porfyr). Egggen er alltid helt butt og skafthullet ofte meget litet, så nogen egentlig bruksøks er den neppe. Nogen har tenkt sig at typen har vært brukt under optog ved religiøse seremonier, vi har jo alt sett at øksen kan være et hellig symbol, og vi kjenner seremoniøkser av bronse. Men om denne øksen er fra sen steinalder eller tidlig bronsealder, vet vi strengt tatt ikke.

Bronsealdersfolket gravla sine døde i store, tørre røiser ute på holmer og nes. På Vestlandet kalles de oftest munkerøiser. Som regel finnes det litet eller ingen ting i dem. Av slike røiser har vi antagelig to på Torheim (Krokneset), en på Reksnes, en på Elde (Pengeura), en på Skarvegytten på Hennøystranda (tvilsom), en diger en på Little-Hennøya, og en på Gotraneset på Skarstein.

Mot slutten av bronsealderen, d. v. s. henimot 500 f. Kr., kommer jernet første gang til Skandinavia, først som et meget verdifullt smykkemetall, men det fortengte bronsen meget snart med sin større styrke og lettere tilgjengelighet. Vi vet svært litet om jernalderens første 500 år i Norden. Gravene var ytre sett helt uanseelige for ikke å si usynlige, og

en liten røis på Reksnes og en (muligens manns-) grav med bl. a. fire perler av glass og rav fra en røis ved Geilevik, Homborstad. Sakene lå i den siste graven spredt i et kullblandet jordlag på bunnen av en 9 m. vid røis, men denne var forøvrig plyndret alt i gammel tid. Mulig fra en tidlig del av vikingtiden stammer fundene fra to hauger på Maurstad, i begge tveeggel sverd og øks, dessverre nu tapt.

Graven på Homborstad er ganske typisk for en av vikingtidens gravformer: en mindre røis eller haug, uten noget gravkammer. Som i flere hundre år forut blev likbrand og skjelettbegravelse i vikingtiden brukt om hverandre. Utvendig er altså tidens graver ikke synderlig å se til, og det er på forhånd vanskelig å si hvilken tid innholdet er fra, slik som vi har sett vi kan gjøre med utpregede tilfeller fra bronsealder og eldre jernalder. Men nogen holdepunkter finnes. For å fortsette hvor vi slapp, så er vel mulig flere av de andre røisene på Reksnesstranda fra denne tiden, skjønt det ikke er utelukket at de er eldre. Sikrere er de seks små haugene, hvorav en av form som en trearmet stjerne, ved naustene på Lille-Hauge ved Berlepollen.

Kleberget på Storetroda i Daviken kan passelig omtales her. Denne bløte og føielige steinarten, kleber, har allerede steinaldermannen opdaget og brukt. Bronsealdersmannen brukte den til sine støpeformer. Fra århundredene like før Kr. f. har vi en forholdsvis livlig produksjon av kleberkar, men den fortrenges av leirkarfabrikasjon ut gjennem eldre jernalder, for å ta sig stort op igjen i vikingtiden og ut i den kristne middelalder. Karrene blev brukt som kokekar, det finnes jo ingen ting som i den grad som kleber holder på varmen. Kleberbrudd finner vi fort vekk, det er en 4—5 stykker i Nordfjord. Kleberkarrene fra Davik er en liten bolle fra Dombestein (mulig vikingtid), et rettvegget kar fra Hennøy (middelalder) og to brot fra Honnskår. Steinen ble også meget brukt til kljåstein (vevstein; ordet er av samme stamme som kleber (klæberg).

Jeg har nevnt at vikingtidens opsving viser sig i en stor nyrydningsvirksomhet og forsterket deling av de gamle gårdene. Dette siste var i gammel tid særlig et vestlandsk fenomen. Disse

nye brukene røper sig også i navnet, vi har allerede støtt på en del gårder på -stad med et mannsnavn som første ledd (Homborstad av Hornbori, Rimstad av Hringr) eller en manns tilnavn (Maurstad av maurr?). Det ser ut til at de to første av disse i vikingtiden blev utskilt fra hver sin gård som nu heter Myklebost, mens prestegjeldets tredje Myklebost, i Ålfoten, har skilt ut Sigdestad (av Sigþer?). Også fra denne tiden er Englestad i Ålfoten (av mannsnavnet Engl) og Berstad i Kjøllesdalen (mulig av det meget gamle kvinnennavn Bera), men om Levdal (av Leifr) er kommet til i denne tiden, er ikke sikkert om enn sannsynlig.

På Husevåg finnes en hule, Trolleholet, hvor det er spor etter folk. Den har ikke vært ordentlig undersøkt, men det kan være at det har bodd folk der i jernalderen, helst kanskje den eldre, men dette vet vi altså ikke noget om. I tilfelle står vi her overfor et eksempel på slike fangststasjoner som vi har ikke så få av langs hele den ytre kysten på Vestlandet og som bare leilighetsvis har vært bebodd i sesongen.

Kongshaugen på Midtgjeld.

Honn skår.

To kleberkarbrot, vistnok mid-delalder.

Husevåg.

Trolleholet, hule hvorfra det meste av kulturlaget er brukt som gjødsel og sendt ofte langt vekk. Mulig lag fra jernalder.

Opp på fjellet i Sørdalen skal være et steinbord (alter?).

Krabbestigen.

Helleristning i Færeldemyra.

Levdalsneset.

Glassperle (B 5686). Yngre jernalder.

Maurstad.

På et engstykke, Hestesprenget, ligger en ca. 12 m. vid haug hvor det har vært funnet et sverd og en øks med utsunget egg. Vikingtid.

Ovenfor husene til Rasmus Maurstad er merker etter en ca. 5 m. vid haug hvor det har vært funnet et stort sverd med svært håndtak og en øks med utsunget egg. Vikingtid.

Midgjeld.

Kongshaugen på Midgjeldsneset, 12 m. vid, iberegnet den naturlige bakke som den ligger på. Ødelagt i nyere tid. Fagmessig utgravet uten fund. Vikingtid?

Her stod før steinkors i Korsstranden; nu i Berg. Mus.

Myklebost (Kjøllesdalen).

På Vellekviene ligger muligens en langhaug på 8 m.

En fjernet haug fra eldre jernalder.

På et engstykke like s. for Vellekviene ligger en rest av en stor røis omkring en jordfast stein.

Kloss i kanten av røisa en mindre haug på ca. 5 m. hvorfra et eldre jernalders fund (B 6042).

Straks nedenfor denne en ganske lav og flat haug på ca. 8 m. hvori det er blitt funnet kull.

På den andre siden av det samme lille engstykket lå en gravhaug på 9 m. som ved utgravingen viste sig å være tom.

I en nu fjernet røis bak en utløe nær elven blev funnet en vikingtids spydspiss (B 7693) og en nu bortkommet kvernstein.

Myklebost (Rimstaddalen).

Der har vært to røiser i myra foran husene, men her er nu dyrket uten at fund blev gjort.

Myklebost (Ålfoten).

Kongshaugen hvor det for lenge siden blev funnet et leirkar (B 354). Eldre jernalder.

Ingehaugen, vel 10 m. vid, nær 2 m. høi, steinfylt, med kiste på henimot 1 m. lengde, inneholdt kull og aske. Eldre jernalder. Nu fjernet.

Nær Ingehaugen lå en nu fjernet haug på 10 m., ingen kiste, ingen fund, og ennå ligger en liknende haug, 10 m. vid, $\frac{3}{4}$ m. høi.

En vikingtids kvinnegrav ca. 50 m. fra sjøen. En ringformet røis som lå over, hadde muligens ingen ting med graven å gjøre. (B 7005).

Få m. borte lå et folkevandrings-tids leirkar, tydelig i en forstyrret grav. (B. 7006).

ikr. 1666, † f. 1717, br. 1696. * e.
Gislaug.

Vs. Ola Rubertson G.ø y,
b. 1725 21 mk. i Oldeid og 4 mk.
i Fåstrand. * Gislaug Rasmusd.
Oldeid. Gjekk saman med andre
halva til eitt br.

Nr. 2.

Gabriel Monsson Old.,
† 82 a. g. 1926, sk. 1869, hmbr.
1873. * 1. Johanne Jakobsd. Old.,
† 26 a. g. 1872. 2. Samuline Abr.d.
Jacob Gabrielson, sk.
1894. * Kristiane Larsd. Krbst.

Nr. 3,

upph. plassen Melsnes.

Kristen Jakobson Glf.,
† 94 a. g. 1921, sk. 1868. * 1.
Janike Andreasd. Våge, † 1877.
2. Abelone Pedersd. Senneset, † 82
a. g. 1930.

Johan Ingembr. son Krbst.,
† 82 a. g. 1928, br. 1873. * Kristiane Kristiansd. Krbst., † 73 a. g.
1923.

Johan Johansson, sk. 1920.
* Oianne Jørgensd. Hauge.

Nr. 4.

Ola Monsson, bleiv 42 a. g.
1890, sk. 1873. * Dorte Jakobsd.,
† 74 a. g. 1923.

Jacob Olson, sk. 1908 p. nr.
4, 1905 p. nr. 5. * Lovise Nilsd.
Hamnen.

Jon Jakobson, sk. 1926 p.
same.

Nr. 5, Indrebø,
utsk. frå nr. 1 1905.

Jacob Olson, sk. 1905 p. nr.
5, sk. 1908 p. nr. 4. * Lovise
Nilsd. Hamnen.

Jon Jakobson, sk. 1926 p.
begge partar.

Nr. 6, Sørebø,
utsk. frå nr. 3.

Ingebrigt Johansson, br.
1903. * Johanne Kristensd. Oldeide.

Vs. Ingolf Jakobson Hsv.,
sk. 1928. * Kristine Ingebrigtd.
Oldeide.

93. Tytingvåg

ligg på Husevågøyna. Garden må vera gamal. Han er sikkert nemnd i Bj. K. Då eig prestebølet i Vinreiði ein halv laup i Þytnavåge. Det kan ikkje vera tvilsmål um at det er denne garden Bj. K. meiner; for garden låg under prestebølet i Gloppen like til 1849—50-åri. Ein er uvisse um tydingi av namnet. Garden ligg ved ein liten våg med nokre små holmar i og utfor vågen. Var den gamalnorske form på namnet Þytingarvágr, kan fyrste parten koma av þjóta, tyte, tute, töt, vêr- eller vindtöt, sus; her skal vera sers vêrhardt, seileg sunnanvinden er hard. Er formi Þytna- i Bj. K. rett, kan det koma

av eit fjordnamn þytni, av þjóta, som mogeleg var gamalt namn på Fåfjorden.

Garden er ikkje nemnd i 1520; kan henda låg han då i øyda. I 1563 legg Joenn i Thittingeuogh» 2 l. s. og Oluff samestad 3 ort i skatt. I 1567 svarar Tiningwog 2 geitsk. i leiding.

I bispejordeboki 1585 er han og nemnd; prestebølet i Gloppeen eig då 1 v. f. i Tyttinguog. Same landskyldi hev garden i 1626, endå han då hev «temmelig» husetimber og sildevåg. Brukarane då var «temmelig formuende». Noko brigde i landskyldi vart det ikkje fyrr i 19de årh. I 1838 vart skyldi sett til 2 skdl. 3 ort 22 skill. og i 1886 til 6,91 skmk.

Som fyrr meldt åtte prestebølet i Gloppeen garden frå fyre 1300-årstalet eller fyrr til 1840—50-åri. Den eine halva vart løyst i 1847 for (250) spd., den andre i 1850 for 250 spd. Avdi garden låg under prestebølet i Gloppeen, var det tadt glopparar som sat som leiglendingar her, serleg i eldre tid. Innloysingi galdt både gardsbruks og dei 2 plassane Tytingvågnes og Little Langenes.

Garden var frå fyre 1602 two bruk, men dei var ikkje jamestore fyrr i 1700-årstalet; fyrr var det eine $1\frac{1}{4}$ pd., det andre $1\frac{3}{4}$ pd. f. I 1690—1710 låg begge bruks saman. Etter brukarane løyste godset, er garden utparta i 16 bruk, men 14 av dei er berre småbruk. — Garden hadde two husmannsplassar i 1660-åri.

B r u k a r a n e :

N r . 1.

P e d e r , br. f. 1591; sonen la
lgmb. 1602.

D a n i e l P e d e r s o n , br. 1609
 $1\frac{3}{4}$ pd. f. * Anne, n. 1646.

P a u l D a n i e l s o n , f. ikr.
1626, br. 1667; bruket låg saman
med nr. 4 ei tid.

O l a N i l s s o n R y g g , Gl., f.
ikr. 1676, b. 1710 $\frac{1}{2}$ g.

A n t o n S a m u e l s o n , † 51
a. g. 1721, br. ikr. 1716.

J e n s K r i s t e n s o n , b. 1721

br. som Anton si enkje «fraveg».

* Maren Jørgensd.

T i d e m a n d A n d e r s s o n
K o l s . , † 58 a. g. 1751, b. 1724.

* Mari Kristensd., † ? a. g. 1752.

J o k u m J e n s s o n , † 35 a. g.
1758, br. 1751. * Marte Jakobsd.,
† 62 a. g. 1785.

O l a I n g e b r . s o n K r b s t . ,
† (50 a. g. 1766), b. 1761. * e.
Marte.

J o k u m O l s o n , † 80 a. g.
1836, b. 1781. * Kristi Ivarsd.
Geisd., † 66 a. g. 1827.

94. Krabbestigen

legg på Husevågøyna på ei smal strand under eit fjell. Namnet er i 1563 skreve Krabbestig, sidan Krabbesti. Det hev vel upphavet sitt av krabbe, dyrenamn, og stige, ein stad der sjølv krabben hev vandt for å koma fram. Det er vel same garden som i 1522 er kalla «Krabisdall». Oloff på Krabisdall legg då 9 mark og Gunder samestad 17 mark i skatt. I 1563 svarar Oluff og Loduigh i Krabbestig 1 dl. i skatt kvar.

Landskyldi var i 1626 $3\frac{1}{2}$ pd. f. Han var då brukt av tri mann; dei hadde «ringe formue». Garden sådde ikkje korn den tid, men livnæra seg av fiskeri. I 1667 vart sksk. sett til 1 v. f. I 1660-åri hev garden tri husmenn. Skyldi vart i 1838 brigda til 2 skdl. 4 ort 21 skill. og i 1886 til 3,51 skmk. Ved skyldsetjingi i 1886 vart skyldi tiljamna so det då vart ein skilnad av berre 3 øyre på skyldi av dei 2 bruk.

Garden var likeeins som Husevåg apostelgods som i mid-alderen låg til Apostelkyrkja i Bergen og låg i 1626 til Niels Friis si «forlening». Sidan låg garden under same jorddrottane som Husevåg. Garden vart løyst av brukarane i 1892. (Sjå elles um eigarane under Husevåg og Vågsberg).

Enkjefruva Johanne Marie Ravn åtte garden i 1857. Ervingane hennar, kommandør H. Ravn, distriktsl. Capellens ervin-gar og Hjalm. Torp, selde garden 1892 til Johan Karl Kristian-son Tytingvåg som selde ein part til Josef Rasmusson.

Garden var i 1602 eitt, men i 1626 tri bruk; det eine var 2 pd. f., dei andre two 18 mk. f. kvart. I 1650-åri gjekk dei two minste bruksi saman til eitt bruk med $\frac{1}{2}$ v. f. i skyld. I siste tid er denne garden og vorte sterkt utparta so han no er 9 bruk.

Brukarane:

Nr. 1.

Rasmussen, † f. 1626, br. 1611
 $\frac{1}{2}$ g., sid. $\frac{1}{4}$ av g. * Mildrid;
ho var br. 1626.

Peder Jonson, br. i 1620
 $\frac{1}{4}$ av g.

Povel, † f. 1648, br. 1627 same
part som Mildrid br. * Kari, n.
1646.

Anders Olson, br. i 1640-
åri $\frac{1}{2}$ v. f. * Abelone (Pedersd.),
n. 1646.

Peder Andersson, f. ikr.
1642, br. 1664 $\frac{1}{2}$ v. f.

sk. 1892. * Petrikke Knutsd.
Krbst., † 72 a. g. 1915.
Vs. Rasm. Jakobson Ramsevik, † 35 a. g. 1921, sk. 1913.
* Karoline Olsd.

Nr. 3, Furnes, indre.

Lars Kristianson, † 76
a. g. 1916, b. 1868 pl. her. * Kristi
Ingebr.d. Krbst., † 67 a. g. 1907.

Ivar Larsson Krbst., sk.
1893. * Jørgine Reielsd. Ttv.

Nr. 4, Furnes, ytre.

Berent Pederson Furnes,
sk. 1897. * Nille Rasm.d. Krbst.

Nr. 5, Ytrevik,
utsk. frå nr. 1 1897.

Peder Rasm.son Krbst.,
sk. 1897. * Ane Kristensd., † 67
a. g. 1918.

Johan Pederson Ytrevik, † 29 a. g. 1921, sk. 1921.
* Ane Andersd. Grotle, † ? a. g.
1922.

Jakob Jakobson Ttv.,
sk. 1923. Sjå Ttv., nr. 1.

Nr. 6, Hammar,
utsk. 1905.

Simon Jonson Vetvik,

† p. Ttv. 85 a. g. 1915; husm.
* Joseline Knutsd. Krbst.
Rasm. Simonson Ttv., sk.
1902. * Oline Severinsd. Krbst.

Nr. 7, Midtvik,
utsk. 1905.

Josef Rasm.son, † (60) a. g.
1907, br. 1876. * Anna Eiriksd.
Brst. (Selje), † 86 a. g. 1931.

Rasmus Josefson, sk.
1905. * Marte Larsd. Furen., † 47
a. g. 1917.

Kristian Rasmussen, br.
no. * Gudrun Greg.d. Ramsevik.

Nr. 8, Indrevik,
utsk. frå nr. 7.

Rasmus Pederson Kjøde,
br. 1865. * Klara Olsd. Krbst.,
† 81 a. g. 1921.

Peder J. Rasmussen, sk.
1902; flytta til Brg. * Anne Kris-
tensd. Holvik.

Sv. Kristian Larsson Fur-
nes, sk. 1907. * Kristine Rasm.d.

Nr. 9, Ytrebø,
utsk. frå nr. 2.

Berent P. Furnes, sk. 1916.
Abraham Berenton, sk.

1931.

95. Husevåg.

Garden ligg attmed ein liten våg på Husevågøyna. Her hev
det vel frå fyrst av stade hus (fiskehus) som hev vore nytta
berre sume bolkar av året (i fisketidi), og det hev vel gjeve
øyna og garden namn. Dei skrevne kjeldor hev namnet i ubundi
form; men bygdefolket segjer Husevågjen.

Eldste fretnad ein hev um garden, er frå 1563; då legg
Bornny og Oluff i Husseuogh kvar sin dalar i skatt. I 1567 er

Huszeuog nemnd på two stader i manntalet, og han svarar då 1 bsk. 1 gsk. i leiding. Skyldi var etter det ikr. $1\frac{1}{2}$ l. sm.

Landskyldi var i 1626 $1\frac{1}{2}$ v. fisk. Garden hadde då «lidt skog til husetømmer», og eit «ringe» lakseverp, men sådde ikkje korn; brukaren var «formuende». I 1667 vart sksk. sett til $1\frac{1}{4}$ v. f. Hadde 1 kvern i 1661. Ein husmannsplass er nemnd i 1640—60-åri. Skyldi vart i 1838 sett til 3 skdl. 20 skill. og i 1886 til 6,79 skmk.

Husevåg var ogso apostelgods som i midalderen låg til Apostelkyrkja i Bjørgvin. Då ho var kongen si kapellkyrkja, hadde vel godset fyrr vore krunegods. Etter Apostelkyrkja i 1530-åri var nedrevi, vart godset ei serskilt «forlening» som Niels Friis hadde i 1620-åri. I 1660-åri vart Apostelgodset selt til lagmann Hans H. Lillienskjold, og han selde alt Apostelgodset i Davik og Sør-Vågsøy til borgaren Didrik Fæster sine born Aleksander og Margrethe Fæster i 1680. Margrethe fekk skøyta, dgs. $\frac{18}{8}$ 1680, tgl. 1681, på dei tri gardane Husevåg, Indre- og Ytre-Krabbestigen; sidan vart Aleksander Fæster eigar av alt. Både han og enkja hans, Thrine, brukte Husevåg saman med Vågsberg der dei budde (sjå um dei der). ,

Fyremannen til Fæster, Kristen Kristenson, var og borgar. Han var fødd på Husevåg der foreldri var brukarar frå ikr. 1627. Kr. tente hjå borgaren Jesper Mogenson i Bergen. Sidan busette han seg på Husevåg og vart borgar, men hadde ymse motgang. Fæstarmålet med borgar Oluf Schee (på Totland) si dotter gjekk um inkje. Husevågøyna vart so kjøpt av Fæsterætti som busette seg her og dreiv borgarnæring og tevla Kristen ut; og det gjekk difor attende for Kr. I 1663 vart han stemnd av Oluf Schee si kona Margrete for 10 rdl. han hadde lånt av henne. Kr. vilde ikkje betala fyrr han fekk att dei fæstegåvone han hadde gjeve dotteri, «til hvem han friede og var nogenlunde forlovet». I 1679 pts. han $\frac{1}{2}$ l. i Kandal (Breimn) og 18 mk. f. i Oldeide til svogeren Kristen Nilsson Brun for 60 rdl. Kvar det sidan vart av Kristen er uvisst. —

Fæsterætti brukte, som fyrr sagt, Hsv. ein lang bolk saman med sitt borgarsæte Vågsberg. Då Jakob Olson Lammethun, borgar på Vågsberg, vart eigar av Husevåg, sette han byksle-

mann på garden att. Men det var ikkje nådige vilkår han sette for dei som vilde byksla. Rasmus Tommesson fekk byksla garden i 1727 på sovorne vilkår: Han skulde vera fri alle skattar og «kontributionar»; men han skulde føda 7 naut og 25 smalar for jorddrotten. Av dei 7 kyr skulde setjast 3 kalvar kvart år til jorddr. og dertil skulde han ha alle kjed og lamb. Resten av mjølki og rjomen skulde førast til jorddr. sitt hus (på Vågsberg). So tok jorddr. seg rett til å hava geitor gåande på øyna, men leiglendingen skulde sjå til dei og skulde herfor ha mjølki. Um sumaren skulde jorddr. ha sumarsbeite på øyna for fé og småkrøter; men bykslemannen skulde ha tilsyn med dei, og ifall uvær hindra jorddr. sine folk å koma yver å mjølka, skulde bykslemannen sine folk utretta det og gjera greida for mjølki og rjomen. Etter jorddrotten var død, skulde bykslemannen ha rett til for bykslepengar å njota halve garden med holmen Klovningen og nytta desse husi: Den store stova, eldhuset, halve fjøs og lade, ei lita høybud, halve sengjabudi, kalvefjøs og bukkefjøsen. — Endå desse vilkåri på ymse måtar var harde og urimelege, fann bykslaren seg i dei, var brukar i nokre og tjuge år, og sidan byksla beggje versønene kvar si halve av garden, og etter dei sat ættlingane deira der i lang tid.

I 1705 pts. Jakob Olson Lam(m)ethun til sign. Rasm. Olson i Brø. for 2218 rdl. skuld m. a. etternemnde jordegods: $\frac{1}{2}$ v. i I.-Krabbesti, 2 pd. i Y.-Krabbesti og $1\frac{1}{2}$ v. i Husevåg.

Dei 3 brukarane Ivar, Peder og Hans Jakobsøner l. br nr. 3 1873 for 1000 spd. Nr. 1 løyste Gabr. Samsonson for 1200 kr.

Til 1731 var garden eitt bruk, men vart då delt i two jam-store bruk som han var til dess han vart løyst av brukarane i 1870-åri. Sidan vart han utparta i 16—18 småpartar; dei fleste med sine serskilde namin.

Innmaiki vart utskift i 1878, utmarki i 1880.

Då Husevåg ligg ut mot det opne hav, er sjøburden jamleg strid, og det kunde difor vera vandt å landa her. Stor forbeting i landingstilhøvi vart det då ein med riksstudnad fekk bygt hamnedemningar (moloar) her. Her er no ogso riks-telefon hit. — Det kjøleverk som i år er bygt her med riksstud-

Gard	Fodn nad												Avling										
	1657				1667				1723				1868				1667		1723		1868		
	H	K	S	G	H	K	H	K	S	G	H	K	S	Ha	Ha	Blk.	Ha	B	P	Blk.			
Risøy													4	8				4	4				
Bjørnøy	2	2	1		2		(øyde)						4	10				4	4				
Gangsøy	9	8	4		8		8	7	5				4	16	2 v.			6	4				
Grindøy	3	2	4		0		4	4					3	16				2	1				
Svora	5	2	3		6		7	6	10				5	24				2	4				
Oldeide	18	24	24		24		17	10	16		1	15	60						4				
Tytingvåg	16	12	18		22		12	16	14		1	13	60					12	20				
Krabbestig.	10	16	18		14		11	15	11			14	68					4	14				
Husevåg	15	10	20		12		10				2	14	56				16	-	10				
Ramsevik													3	12				3	1				
Vemmålvik	12	5	6		13		13	8	9		1	8	24	5	6		25	25					
Angelshaug	7	12	8		12		14	10	10		1	11	32	6 ¹ / ₄	9		20	18					
Verpeide	1	11	5	10	12	1	9	6	6			8	32	3 ³ / ₄	6		16	10					
Falkarvik	19	23	14		20	2	20	27	15		2	21	56	13 ¹ / ₂	18		41	35					
Eldevik	19	14	18	2	16	11 ¹ / ₂	16	16	12		3	17	56	6 ¹ / ₄	12		44	45					
Aalmenning	5	5	1		19	1 ¹ / ₂	14	11	10		2	12	32	3 ³ / ₄	9		28	30					
Raudeggja	1	24	18	16	10		21	21	13		3	12	56	10	18		27	3	42				
Raudhjell	13	13	10		16		8	6	7		1	4	20	6 ¹ / ₄	5		9	1	10				
Kroken	9	4	10		10		6	9	10		1	5	20	3 ³ / ₄	4 ¹ / ₂		12	15					
Y.-Totland	16	12	12		16	1	12	20	20		2	12	28	12 ³ / ₄	21 ¹ / ₂		30	5	40	5			
I.-Totland	1	21	13	17	22	2	13	6	10		2	9	28	15	16		32	4	47	4			
Fagerlid	1	16	12	7	2	20	2	18	15	24	2	12	36	10	15		32	40	12				
Berget	12	10	12		12	2	14	15	12		2	9	32	11	3 ¹ / ₂		20	23	8				
Hole	17	18	12	1	16	2	16	12	12		2	10	32	12 ¹ / ₂	15		32	30					
Øygard	1	9	8	5	9		(øyde)					1	4	3 ¹ / ₂			4	5					
Y.-Rimstad	2	13	10	11	1	18	2	15	18	15	2	10	32	12 ¹ / ₂	13		32	32					
M.-Rimstad	8	6	5	1	11	1	9	5	5		1	5	12	7 ¹ / ₂	8		15	16	3				
I.-Rimstad	14	16	14	2	20	2	20	26	26		2	10	24	15	18		30	32	6				
N.-Mykleb.	16	16	11	1	16	1	12	10	10		1	9	32	12 ¹ / ₂	13		23	25	5				
Ø.-Mykleb.	1	11	16	10	1	16	1	12	10	10	2	8	32	11 ¹ / ₄	12		22	26	6				
Geisdal	18	14	12		16	2	14	13	10		2	13	28	10	12		26	27	3				
Runnshaug	17	9	9		12	2	12	12	10		2	9	16	10	10		15	36	15				
Bryggja med Storøy																	5	15					
Hesjevik	1	16	20	15	20	2	18	9	4	4	14	38	15	15		42	48	2					
Y.-Nore	11	10	6	1	10	1	7	5	3	1	7	12	6 ¹ / ₄	6 ¹ / ₂		15	2	12					
I. Nore	1	26	24	14	33	2	17	16	6	2	14	48	21 ¹ / ₄	20		24	6	36	8				
Heggedal	1	20	19	20	18	2	14	12	12		2	10	36	13 ³ / ₄	13 ¹ / ₂		27	30	8				
Sollidbak.	20	13	18		22						3	21	81	21 ¹ / ₄			48	57	12				
Brubakke	9	7	9		18						3	14	49				42	52	8				
Nave	2	22	20	24	24	3	25	20	17		3	16	42				45	36					
Maurstad	1	52	9	3	2	60	6	45	24	24	5	34	74	55	55		115	122					
Aasnes	6	6	6		6						1	5	16	6 ¹ / ₄			12	12					

Avstuttingar i fodnadsuppgåvone er: H = hest, K = kyr, S = sauер, G = geiter.
 Avstuttingar i avlingsuppgåvone er: Ha = havre, B = bygg, P = potetor,
 Blk = blandkorn. — Tali er i fodnadsuppgåvone stykker, i avlingsuppgåvone tunnor.